

CONSILIUL JUDEȚEAN BRAȘOV | MUZEUL DE ARTĂ BRAȘOV

BARTHA ÁRPÁD

AMPRENTE ȘI DECUPAJE

BRAȘOV 2013

CONSILIUL
JUDEȚEAN
BRAȘOV

MUZEUL
DE ARTĂ
BRAȘOV

BARTHA ÁRPÁD

„AMPRENTE ȘI DECUPAJE”

EDITURA MUZEULUI DE ARTĂ BRAȘOV
| 2013

Muzeul de Artă Braşov - Director: Bartha Árpád
Expoziția de grafică „BARTHA ÁRPÁD. AMPRENTE ȘI DECUPAJE ”
19 decembrie 2013 – 9 februarie 2014

CONSILIUL
JUDEȚEAN
BRAȘOV

MUZEUL
DE ARTĂ
BRAȘOV

Catalog finanțat de Consiliul Județean Braşov

Curator: Bartha Árpád

Conservare: Delia Marian, Simona Tătaru

Concept și coordonare: Bartha Árpád

Fotografii: Udvardi Árpád

DTP: Radu Tătaru

ISBN 978-606-93529-3-9

Coperta: Bartha Árpád, *Peisaj*, Nr. Cat. 27

**Expoziția de grafică „BARTHA ÁRPÁD. AMPRENTE ȘI DECUPAJE”
Muzeul de Artă Brașov,
19 decembrie 2013 – 9 februarie 2014**

Bartha Árpád

Născut la 19 decembrie 1953 în comuna Apața (jud. BRAȘOV)

- **Studii**
 - **1965 – 1973, Liceul de Muzică și Arte Plastice Târgu-Mureș**
 - **1977 – 1981, INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „ION ANDREESCU” CLUJ - NAPOCA**, secția grafică
- **Membru al Uniunii Artiștilor Plastici**
- **Ocupația: artist plastic, profesor, director Muzeul de Artă Brașov**

- **Expoziții personale**, din care la:

APAȚA, Căminul Cultural - 1973, 1980; Parohia Evanghelică - 1998, 1999, 2000, 2003, 2005

ARCUȘ, Centrul Cultural, „Galeria din grajd” - 2009

BRAȘOV, Galeria „Brassói Lapok” - 1982; Galeria de Artă UAP „Victoria” - 1984, 1989, 1995, 1999; Muzeul de Artă Brașov - 1998, 2003, 2013; Parohia Evanghelică Brașov - 2000, 2002; Mediateca Detaeye - 2000, 2005; Galeria UAP „Europe” - 2010; Aula Universității „Transilvania” - 2011; Holul Hotelului „Aro Palace” - 2012; Galeria „Casa Speranței” - 2013

BUDAPESTA, „Galeria 21” - 1991

CLUJ - NAPOCA, „Galeria Korunk” - 1986

SĂCELE, Căminul Cultural Baci - 1982

SIBIU, Muzeul Național Brukenthal - 2013

SOPRON (Ungaria), „Galeria Casa Ardealul” - 1999, 2000

- **Expoziții naționale de grup**

Din anul 1980 participă cu lucrări la toate expozițiile județene, festive și tematice organizate de Filiala UAP Brașov, Muzeul de Artă sau alte organizații din Brașov și alte orașe.

A participat la ample expoziții în orașele: Aiud, Arad, Arcuș, Baia Mare, Baraolt, Bistrița, București, Covasna, Cluj Napoca, Miercurea Ciuc, Oradea, Râmnicu Vâlcea, Sfântu-Gheorghe, Sibiu, Târgu-Mureș, Târgu-Secuiesc, Tulcea și Zalău.

- **Expoziții în străinătate:**

Detroit (SUA), 1984; Torino (Italia), 1989; Toronto (Canada), 1989, 1990, 1991; Tours (Franța), 1991; Budapesta (Ungaria), 1987, 1991; Szeged (Ungaria), 1992; Székesfehérvár (Ungaria), 1994; Düsseldorf (Germania) 1996; Sopron (Ungaria) 1996, 1998, 2000; Dortmund (Germania) 1998; Stockholm (Suedia) 2002; Bruxelles, Gent (Belgia) 2005, Nicosia (Cipru) 2008.

- **Tabere de creație naționale și internaționale:**

Calica (Tulcea) 1980; Lăzarea (Harghita) 1984; Brașov – Bran 1991, Sopron (Ungaria) 2000

- Expoziții personale artă fotografică - 1981, 1984, 1987
- Pentru comunitatea din Apața, în anul 1996, a realizat o Coloană Memorială (3 x 0,5 x 0,4 m), din beton alb și praf de marmură.
- A realizat ilustrații de carte, afișe și alte forme de grafică publicitară.
- Din anul 1998, colaborează cu Fundația DETAEYE din Belgia și Mediateca Norbert DETAEYE din cadrul Universității Transilvania la Festivalul Etnovember.
- Anual, cu începere din anul 2000, este organizatorul Concursului de Artă Plastică „ORAȘUL MEU BRAȘOV”, dedicat Zilei de 1 Iunie și elevilor din clasele V-VII ai școlilor generale din orașul Brașov.

Auto-conservă

Amprente și decupaje în grafica lui Bartha Árpád

Expoziție aniversară la Muzeul Național Brukenthal

Lucrările lui Bartha Árpád se plasează în acel segment al artei contemporane care se distanțează de ceea ce se poate numi „reproducere a realității”, preferând comunicarea prin intermediul „reprezentărilor indirecte”. Artistul utilizează figurativul, dar îl încarcă de semnificații și sensuri care duc spre simbolic și spre abstract; abordează motivul, îl analizează, îl transformă, îl disecă și îl interpretează, îi pătrunde esențele, îl deformează, conferindu-i noi valențe, metamorfozările generând multiple variante de interpretare și înțelegere, în care obiectivul și subiectivul își modifică permanent, neașteptat raportul, creând o viziune la granița între figurativ și abstract, între vibrația emoțională și rigoarea conceptuală.

Reprezentant al școlii clujene de grafică – a absolvit Institutul de Arte Plastice „Ioan Andreescu” în anul 1981 – Bartha s-a dovedit un artist prolific, mereu tentat de plăcerea experimentului, de aflarea unor soluții stilistice și iconografice personale, potențate de buna stăpânire a tehnicilor grafice. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici, filiala Brașov, artistul s-a impus printr-o prezență constantă în cadrul expozițiilor de grup și personale, în țară și străinătate, a participat la numeroase tabere naționale și internaționale și a dovedit o subtilă, bine controlată și complexă flexibilitate în exprimarea artistică prin desen, gravură, fotografie sau tehnici mixte.

Lucrările lui Bartha Árpád denotă o preferință mărturisită pentru compozițiile realizate sub zodia unei ascuțite cerebralități. În demersul său, artistul pleacă de la locul comun, de la datele realității, cărora, printr-un proces de delicată interiorizare, apoi, de simplificări formale, le induce propria emoție, păstrând detalii pe care le tratează cu atenția și migala specifice graficianului. Acolo unde realitatea ne confruntă de obicei cu impasul dezordinii, Bartha propune, dintr-o inevitabilă necesitate interioară, o ordine vizuală atent stabilită prin intermediul soluțiilor grafice. Echilibrul compozițional este riguros până înspre rigid, linia constrângând cu „brutalitate” forma. Profunzimea ideii și intensitatea mesajului sunt însoțite de pedanteria laborioasă a elaborărilor. Mărcile fundamentale ale creației lui Bartha Árpád sunt astfel raționalul (ca abordare) și pasiunea pentru experiment (ca tehnică).

Perspectiva asupra lumii propusă de artist, fie că se conturează spontan, direct, fie sofisticat, se situează sub semnul unei nostalgii reținute, generatoare de tensiuni, rezultată mai cu seamă din absența omului, în majoritatea lucrărilor. Acesta este doar evocat, prin tematica inspirată din lumea ce-l înconjoară și îl definește, cu note subiective și trimiteri istorice care particularizează spațiul transilvănean. *Prezența* umană este sugerată prin *absența* din spațiul imediat: balanșorul părăsit recent, încă în legănare, scara pe care vibrează încă ecoul pașilor, umbra siluetelor ce se îndepărtează pe perețele casei.... Însă artistul este mereu prezent în dimensiunea ce se definește prin lucrările sale, într-o angajare afectivă în universul dinamic și deseori dramatic al subiectelor.

Graficianul are vocația perfecțiunii detaliului care își revendică dimensiunea conceptuală prin succesive alambicări și rafinări ale concretului figurativ. Universul graficii lui Bartha Árpád rezultă din combinații inedite, surprinzătoare uneori, de forme, obiecte ale cotidianului, spații devenite metafore plastice.

Tematica lui Bartha Árpád mărturisește o atracție irepresibilă către universul lucrurilor simple, aparent banale, care construiesc de fapt ambientul cotidian al existenței. În cadrul creației domină peisaje și naturile statice, dar în aceste interpretări inedite artistul schimbă sensurile consacrate ale acestor genuri sau teme.

Natură moartă la fereastră – singurătate și tristețe – în care valorile materiale, instinctul de supraviețuire își impun dominația asupra laturii spirituale situate dincolo de rama ferestrei ce desparte lumea interioară de cea exterioară.

Timpul este de fapt, unul dintre conceptele ce par să marcheze obsedant universul tematic al lui Bartha Árpád.

Urmele și resturile timpului sunt prezente în universul material creat de om: un scaun vechi, un gard rupt, zidul mâncat de vreme, de vremuri, devin metafore convingătoare ale trecerii timpului peste cele omenești, apoi pădurea desfrunzită, soarele la apus, copacul uscat elemente ale naturii și peisajului, cad și ele sub incidența efemerului, supuse pierii sub monotonul balans dintre *da* și *nu* al pendulului unui timp veșnic devorator.

Jocul spațiilor închise – deschise, uși, ferestre, arcade stau sub semnul unei eliberări mereu căutate, încă neprecizate, amânate, plutind între așteptare și speranță. Motivele-simbol ale închiderii: fereastra, poarta, mereu încuiate, blocate, zidite, alături de lanțul, frânghia și nodul care constrâng, împiedică și opresc până și gândul, reușind să ucidă orice nădejde. Copacul a căpătat conotația tradiției încremenite, cu rădăcini viguroase care frânează și schingiuesc tentația înălțării, a zborului. În acest context, atât cheia ca simbol al ieșirii din universul terestru, carceral, cât și pasărea ca metaforă a plecării spre zări luminoase, devin simboluri ale unei imposibile eliberări mereu visate, depărtându-se ineluctabil și topindu-se în efemer pe drumul secundelor, până la dispariție.

Tentația păcatului – o Eva frumoasa „ca o cadră”, grotesc metamorfozată ca Meduza cu șerpi – măruș prins fragil într-un fir – derizoriul tentației: tentație ridicola, mărunță, spre acel măr al cunoașterii, generând o lume și o viață în păcat și suferință ispășitoare.

O serie de lucrări sunt stau sub semnul unui spirit ludic probând intenția irepresibilă de a provoca un dialog cu spectatorul, trimițând la vechi poncife ale unei copilării demult trecute, demonetizate.

În abordările sale, Bartha Árpád delimitează net motivul și elimină impuritățile în contextul unei melancolii controlate care se impune ca principală direcție de construire a semnificațiilor. În mod paradoxal, coerența imagistică, logica echilibrului compozițional solid, nu restrâng și precizează sensurile, ci doar formele, inducând intenționat spectatorului incertitudini și neliniști sugerate printr-un misterios evantai de interpretări glisante.

Artistul știe să exploateze caracteristicile limbajului grafic care merg mai mult pe sugestie și mai puțin pe narația retorică, pe conotație, mai mult decât pe denotație, în pofida „realismului” detaliilor. La Bartha, flexibilitatea abordărilor tehnice devine, prin însăși varietatea și dinamica lor internă, o constantă a creației, soluțiile tehnice pentru care optează fiind și ele rodul efortului de a exprima cât mai adecvat o anume stare de spirit generată de întâlnirea cu motivul supus anterior unui penetrant proces analitic. Mobil și deschis spre explorări, Bartha Árpád recurge și la alte diverse elemente din tehnici grafice, fotografice, de gravură etc. pe care le combină și le utilizează într-un stil original și expresiv.

Într-o lume definită prin dezintegrarea valorilor umane, a relațiilor interumane ... arta lui Bartha Árpád plasează sensul lecturii vizuale în re-înțelegerea și asumarea frumuseții și însemnătății lucrurilor aparent simple, de la suprafață până în profunzime, conținutul lor astfel perceput, putându-și revendica vechile și adâncile sensuri, nu numai dramaticul, ci și sensul frumosului.

Spectacolul vizual al operei grafice semnată Bartha Árpád se impune prin încărcătura semnificativă, prin acuratețea stilistică și calitatea experimentelor propuse și prin priceperea utilizării arsenalului tehnic ce potențează *semnificatul* mesajului.

Singur
Nr. Cat. 1

3 Case
Nr. Cat. 4

3 Case (K2)

5/10

10/10

Rod
Nr. Cat. 2

3 Case (K2)

5/10

10/10

Baladă
Nr. Cat. 3

„Árpád Bartha se detașează ca un gravor cu o factură stilistică personală recognoscibilă, așa cum o arată expoziția de față, ocupând un loc precis prin segmentele de realitate reflectate și aparținând unui univers de idei și sentimente, de forme și ritmuri bine structurate în jurul omului și omenescului. ”

ANCA POP, 1984

„În toate lucrările expuse vom simți și asimila buna dispoziție, ardoarea de a merge până la capăt pentru a găsi răspunsul la întrebarea: care dintre tehnici corespunde cel mai bine temei alese?

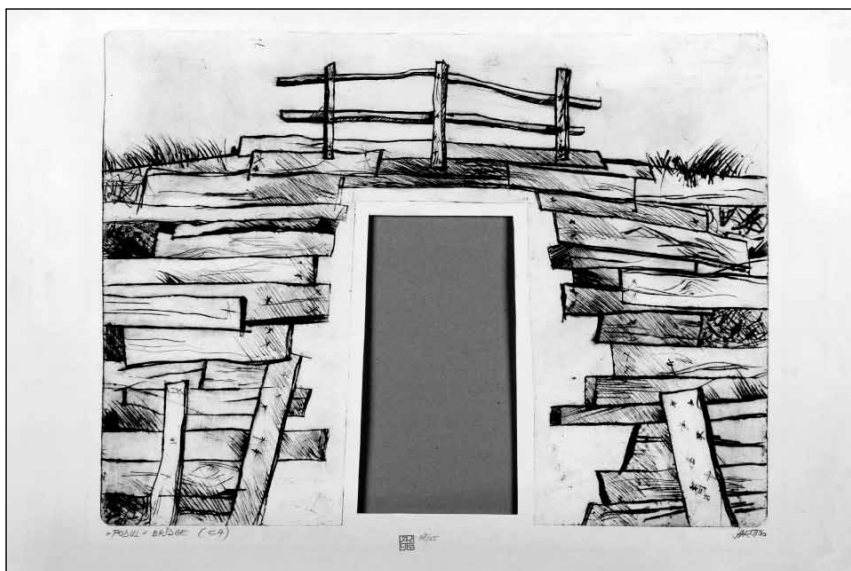
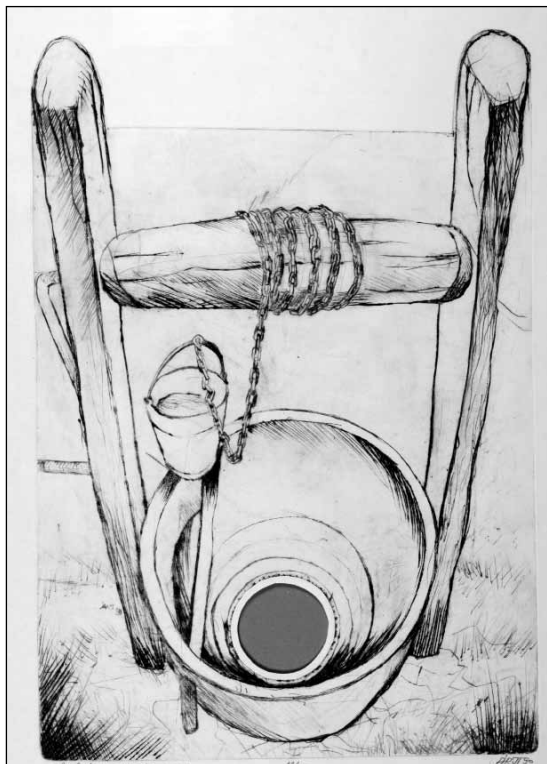
Ca și predecesorii, Árpád Bartha, dovedește că orice grafician adevărat trebuie să utilizeze întotdeauna tehnica adecvată cu starea de spirit, cu dispoziția și posibilitățile de exprimare. Revenind la ac rece, graficianul brașovean este printre tot mai puțini artiști care încearcă să reînvie și să reînnoiască această tehnică de o rară și fină expresivitate. ”

JENŐ MURADIN, 1986

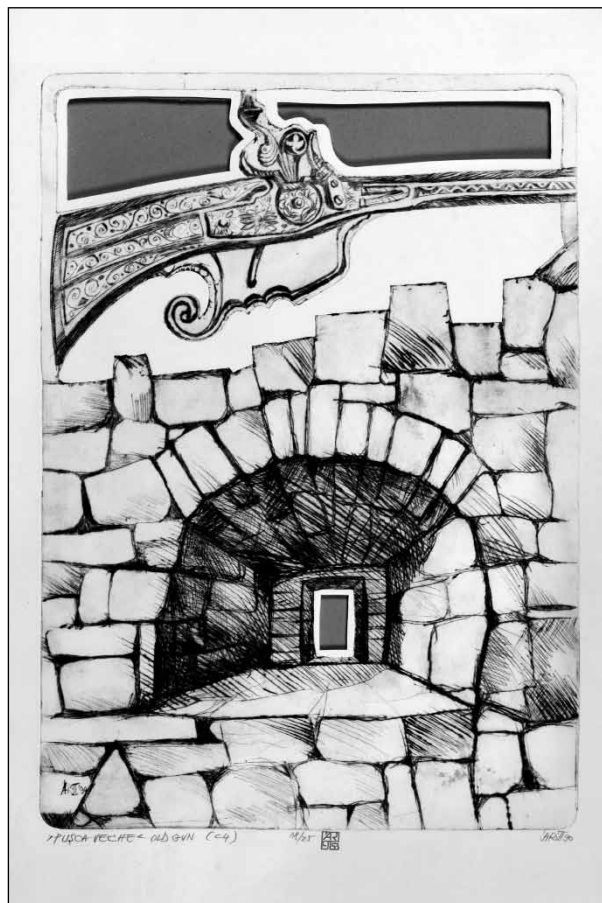
„Cu o patimă reținută și cu aptitudini pentru compoziții raționale Árpád Bartha ne înfățișează universul creat de om. Privește în profunzimea lucrurilor identificând esența iar prin ideea originală de a decupa cu foarfeca părți din lucrări, acestea devin mai subtile și mai enigmatice. ”

LEVENTE CSUTAK, 2001Z

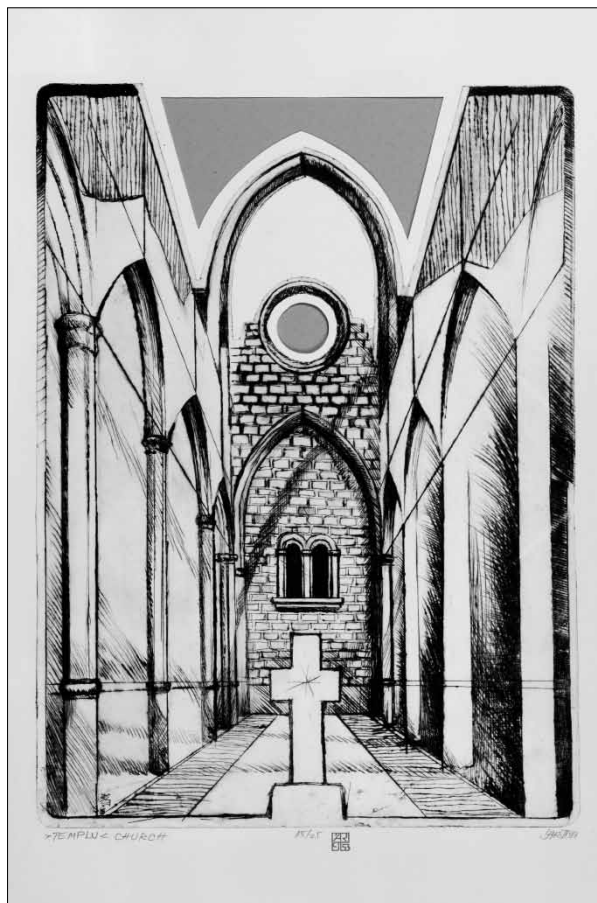
Fântână
Nr. Cat. 5

Podul
Nr. Cat. 6

Pușca veche
Nr. Cat. 7

Templu
Nr. Cat. 9

Casă
Nr. Cat. 8

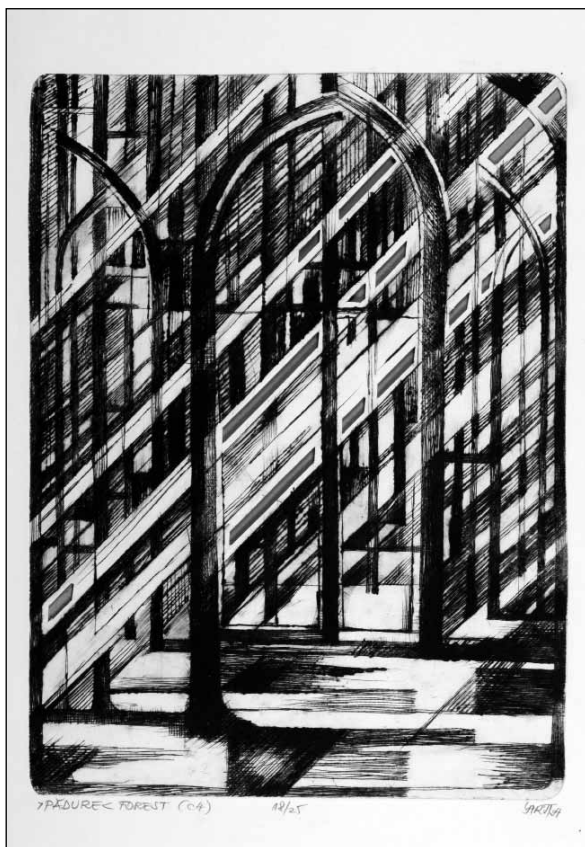

BYOKER - (Mickel)

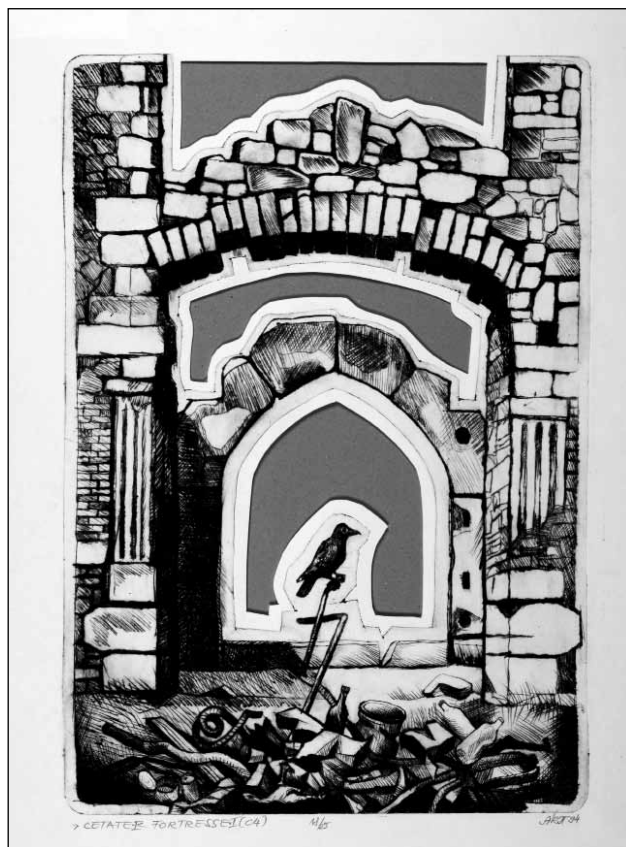
18/20

1924

Pădure
Nr. Cat. 12

Cetate
Nr. Cat. 11

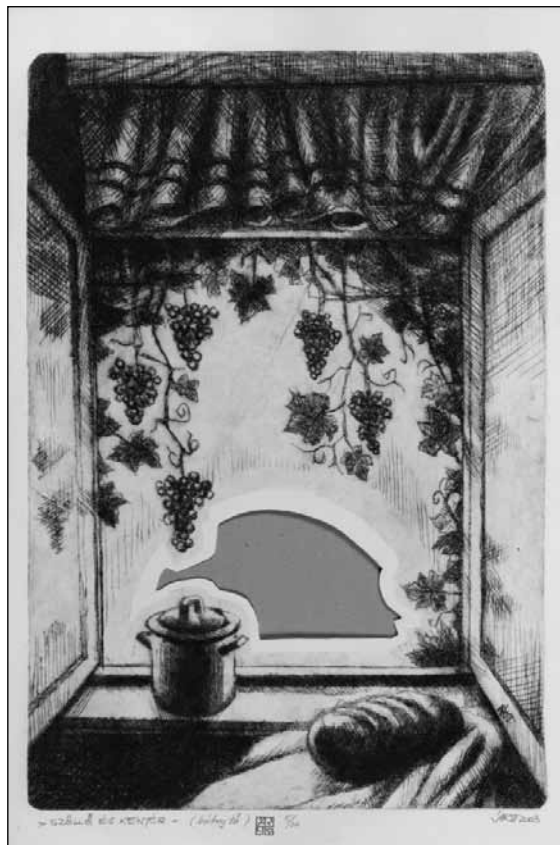

Eva

Nr. Cat. 14

Strigăt
Nr. Cat. 13

Struguri și pâine
Nr. Cat. 15

Reconstrucție
Nr. Cat. 18

Deal

Nr. Cat. 16

Casa bătrânească

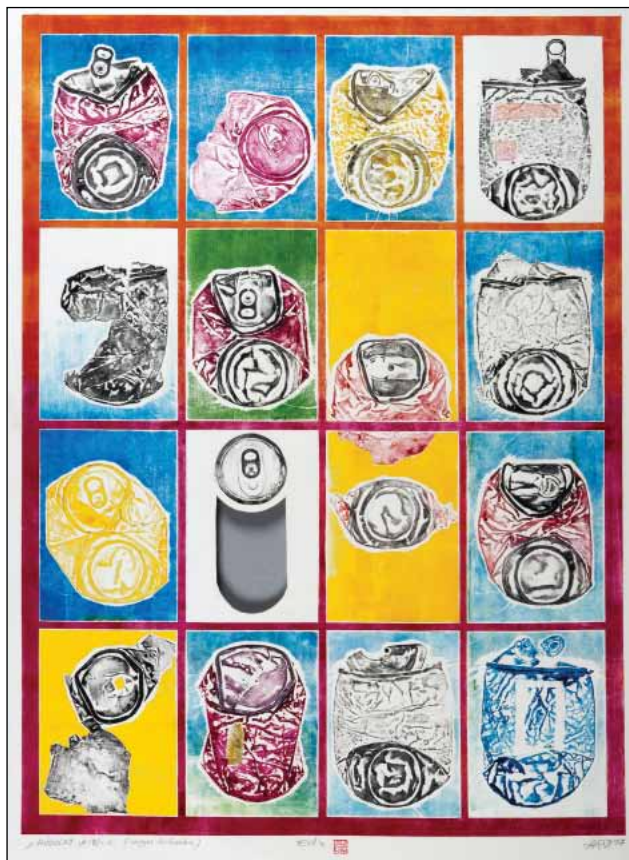
Nr. Cat. 17

Toamnă
Nr. Cat. 20

Case cu grădini
Nr. Cat. 21

Omagiu A.W.
Nr. Cat. 23

Excursie
Nr. Cat. 19

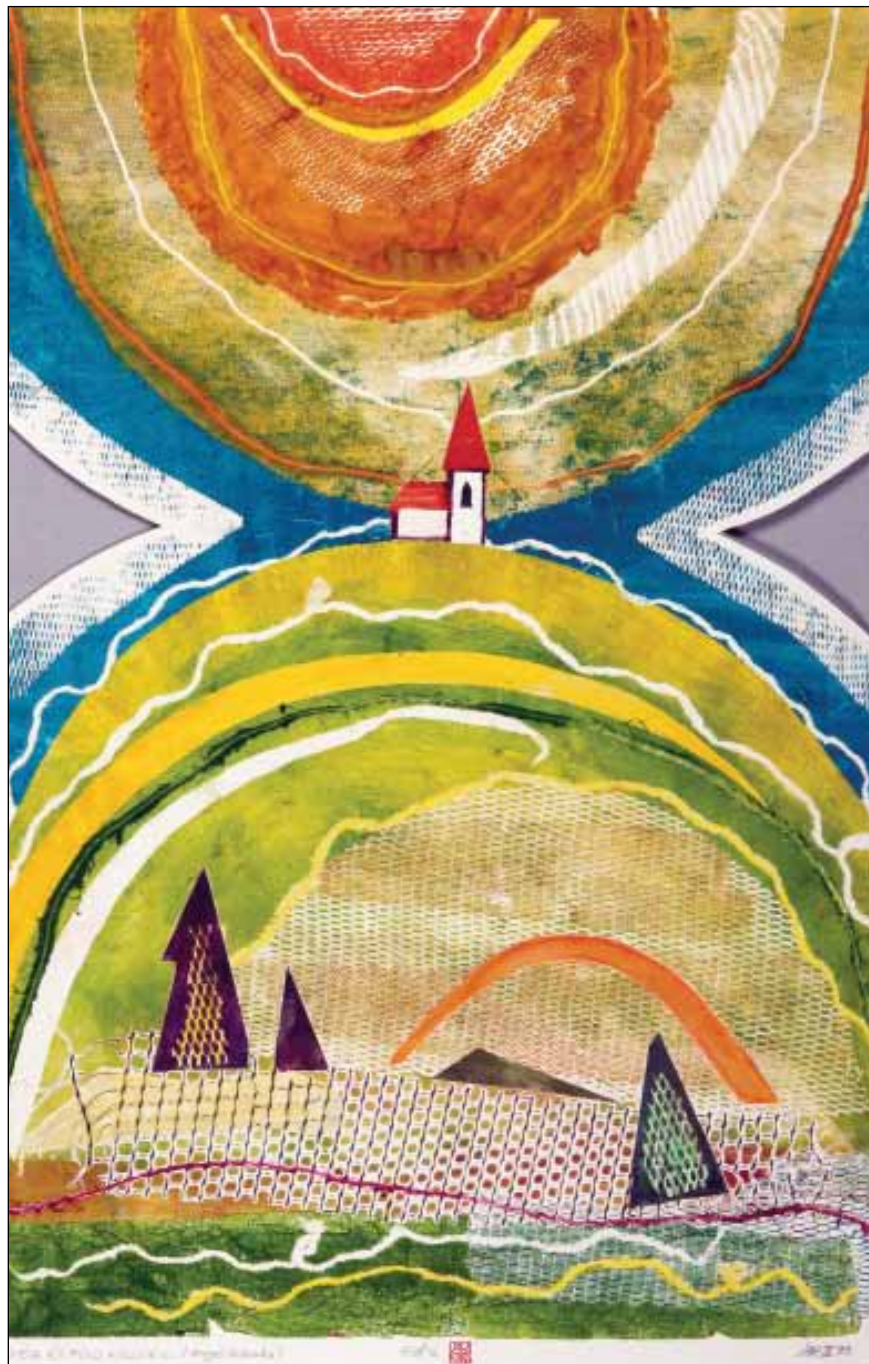
Faleză
Nr. Cat. 22

Lună plină
Nr. Cat. 26

Copilărie
Nr. Cat. 25

Între cer și pământ
Nr. Cat. 24

Yes-No
Nr. Cat. 28

Cineva
Nr. Cat. 29

Peisaj
Nr. Cat. 27

Lacul
Nr. Cat. 32

Gardul III
Nr. Cat. 30

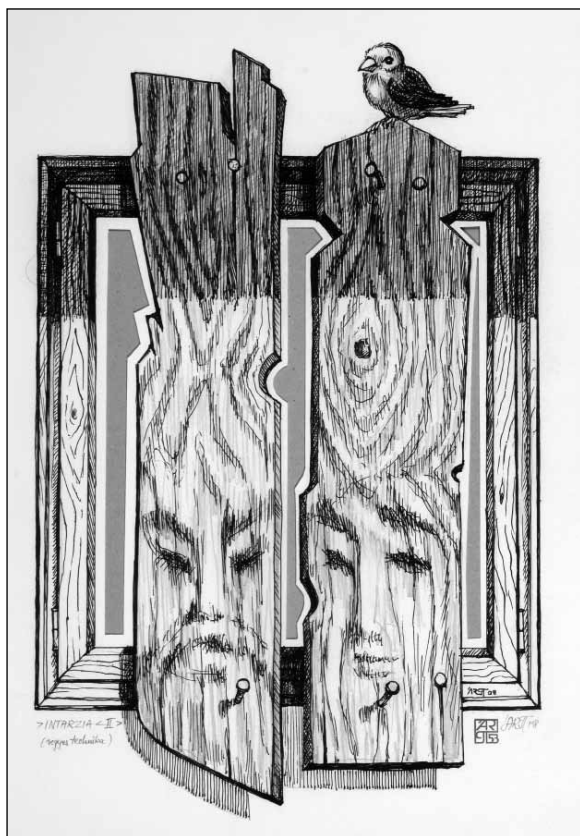

Zburători
Nr. Cat. 31

„Artist complex, abil și viguros, Árpád Bartha a experimentat diverse tehnici grafice, îmbinând inspirat și expresiv promptitudinea traiectului linear ferm, sigur, precis, cu tendința de valorizare a trecerilor tonale dintre închis - deschis, alb - negru, pentru a obține în final imagini laborioase și vibrante, sintetizând poetica motivului inspirator, întotdeauna original configurat plastic. Prin câștiguri succesive a ajuns la o adevărată virtuozitate a transpunerii care-i permite să abordeze o gamă largă de subiecte, mărturisind, dincolo de sugestivitatea limbajului laconic, evidente rezonanțe spirituale alături de o prețuită condiție de dascăl generos și eficace, modelator de sensibilități juvenile.

În timpul din urmă demonstrează elocvență și vocație de manager cultural, lansându-se în acțiuni menite să valorifice atât patrimoniul muzeal, cât și proaspăta creativitate a artiștilor contemporani.”

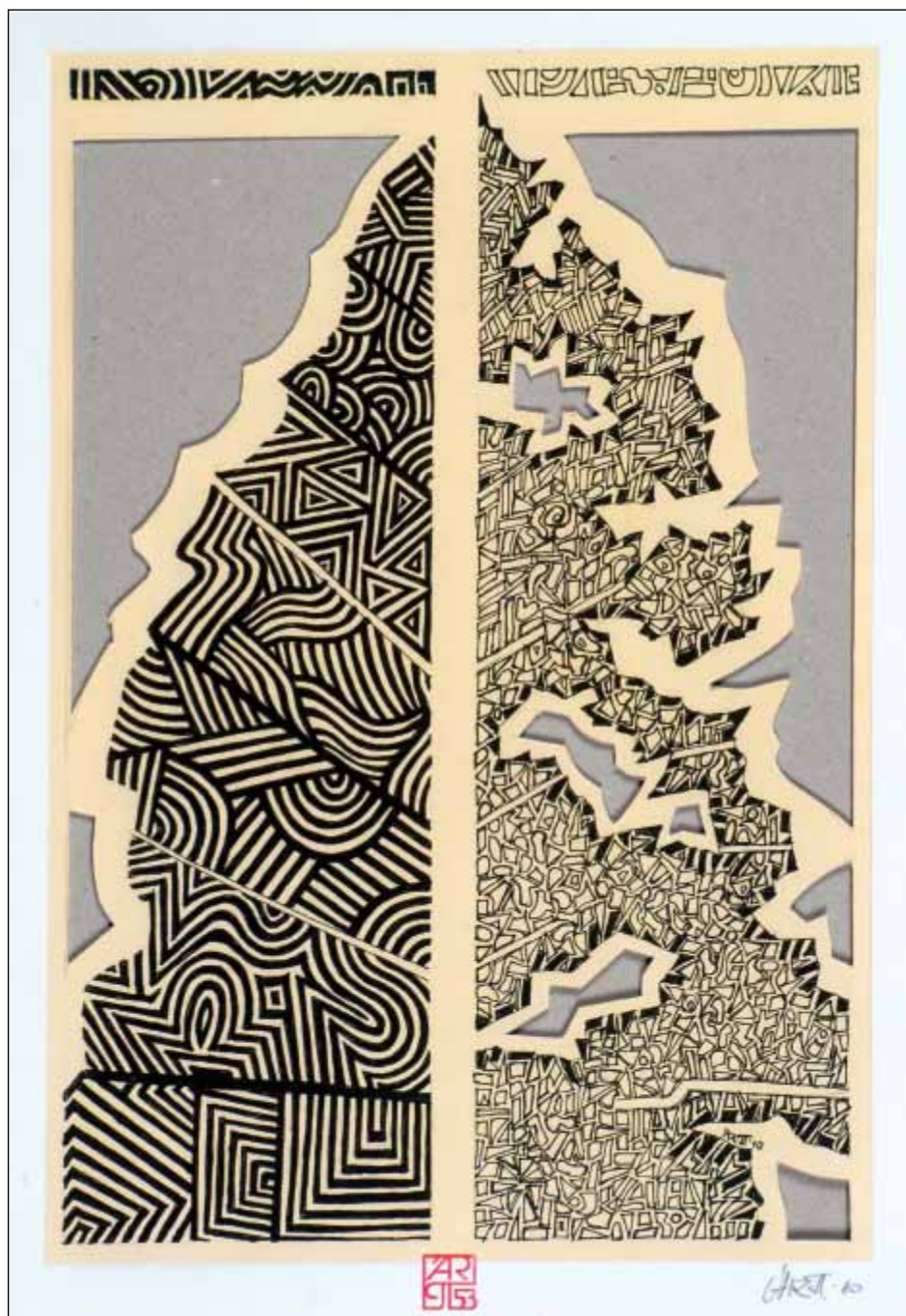
NEGOIȚĂ LĂPTOIU, 2009

Intarsie
Nr. Cat. 34

Timpul
Nr. Cat. 33

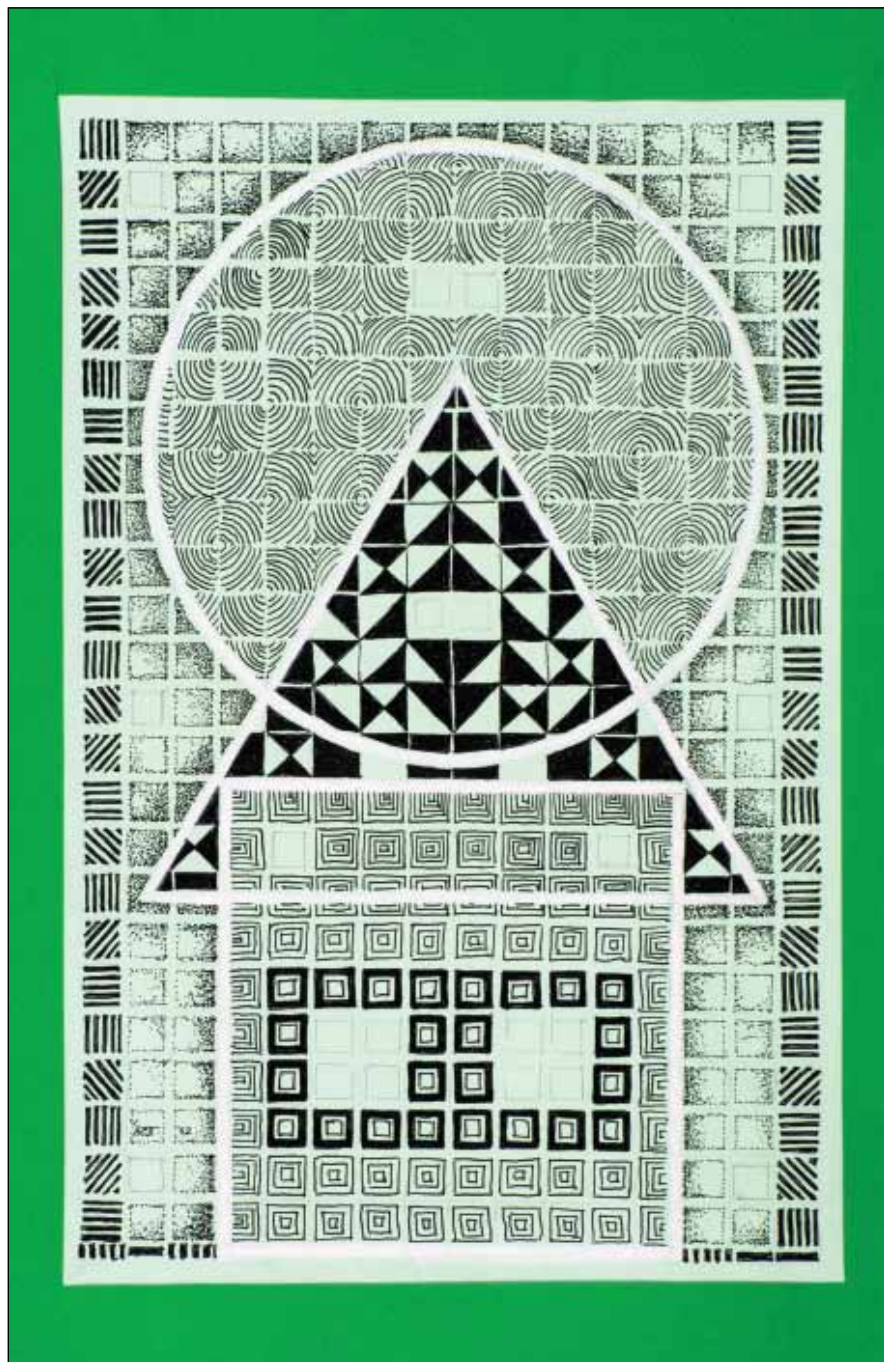
Toamna II
Nr. Cat. 35

Crepuscul
 Nr. Cat. 36

Spărtură
 Nr. Cat. 41

Casa mea
Nr. Cat. 37

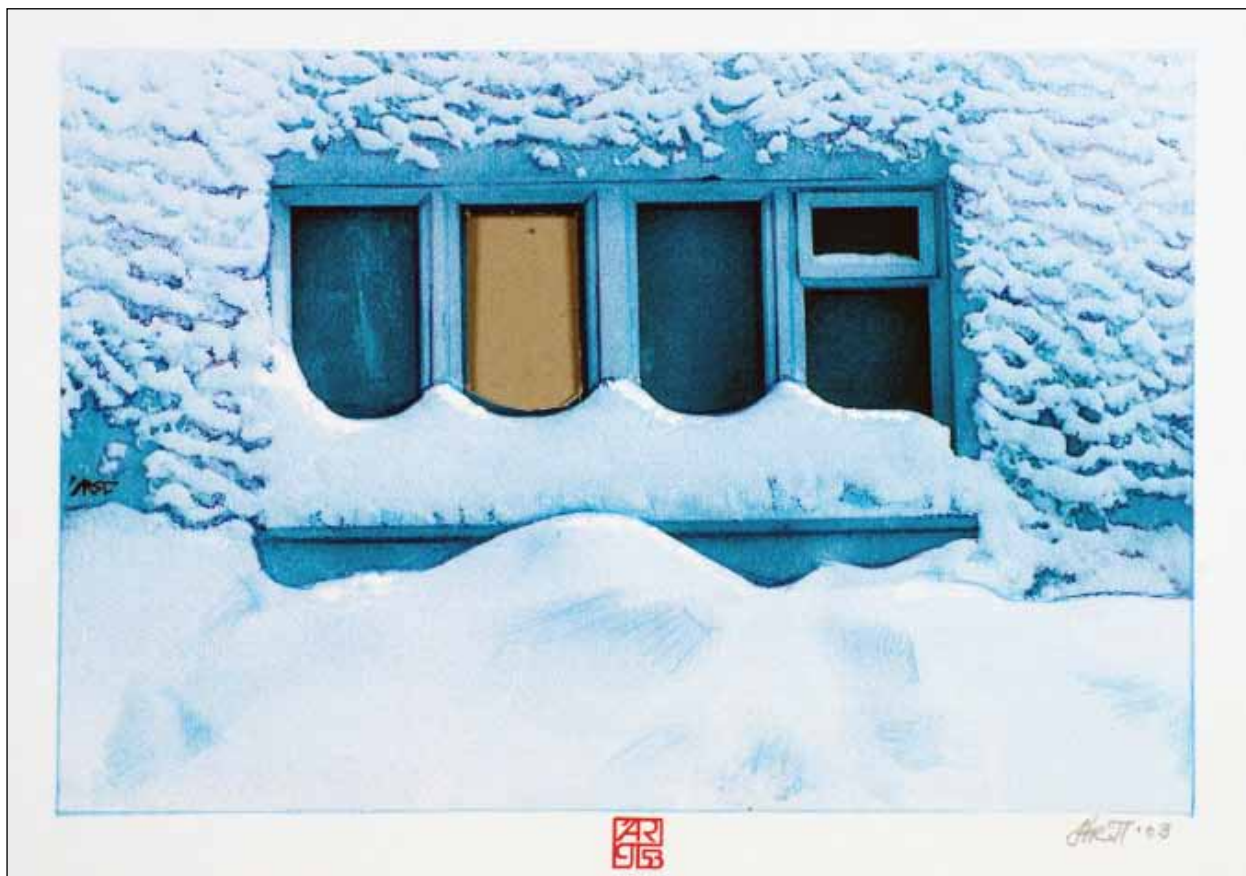

La vie en rose
Nr. Cat. 40

Brazde
Nr. Cat. 39

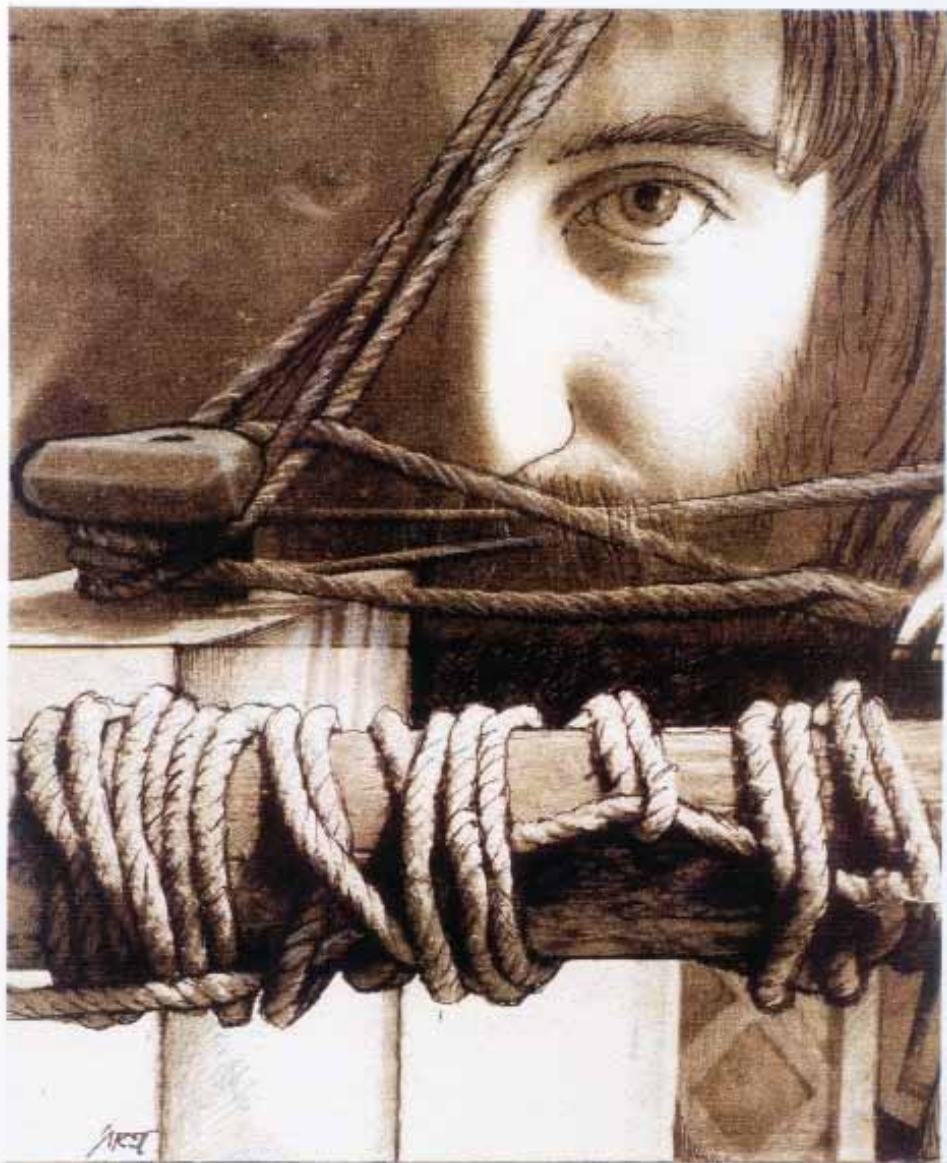

Moara de vânt
Nr. Cat. 38

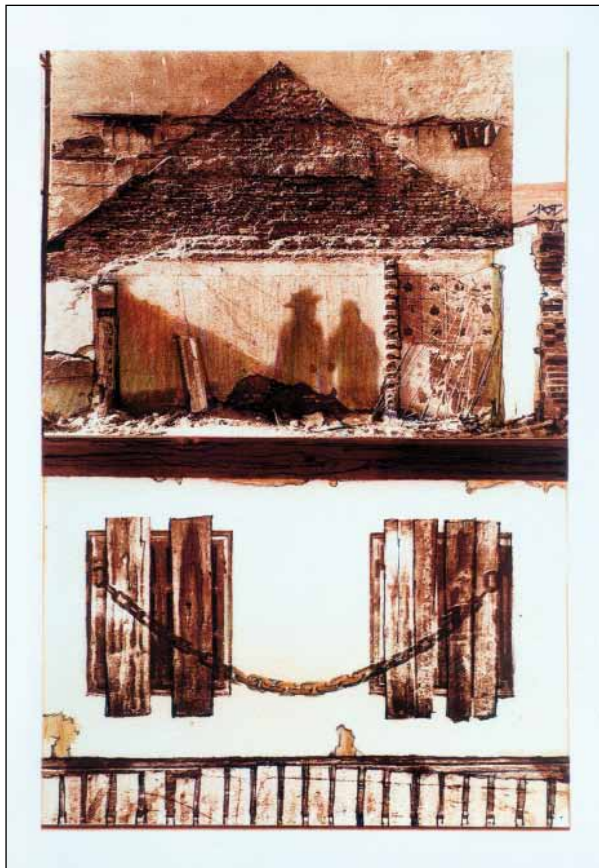

Liniște

Nr. Cat. 43

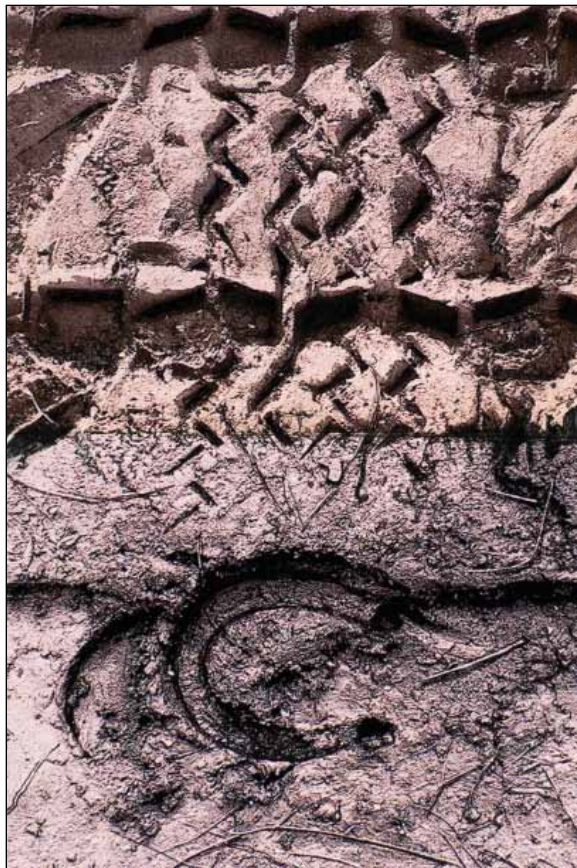

Legături
Nr. Cat. 42

A fost o dată ...

Nr. Cat. 44

Urme

Nr. Cat. 45

Orașul părăsit
Nr. Cat. 46

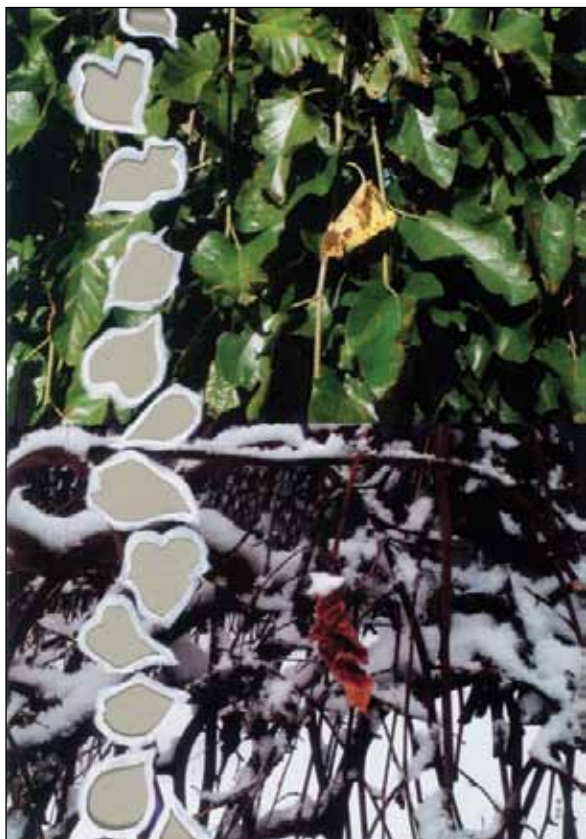
Gravură
Nr. Cat. 48

Călătorie
Nr. Cata. 47

Și umbrele dispar
Nr. Cat. 50

Prima și ultima
Nr. Cat. 51

Primadona
Nr. Cat. 49

Seceta și ciocanul
Nr. Cat. 53

Insula
Nr. Cat. 52

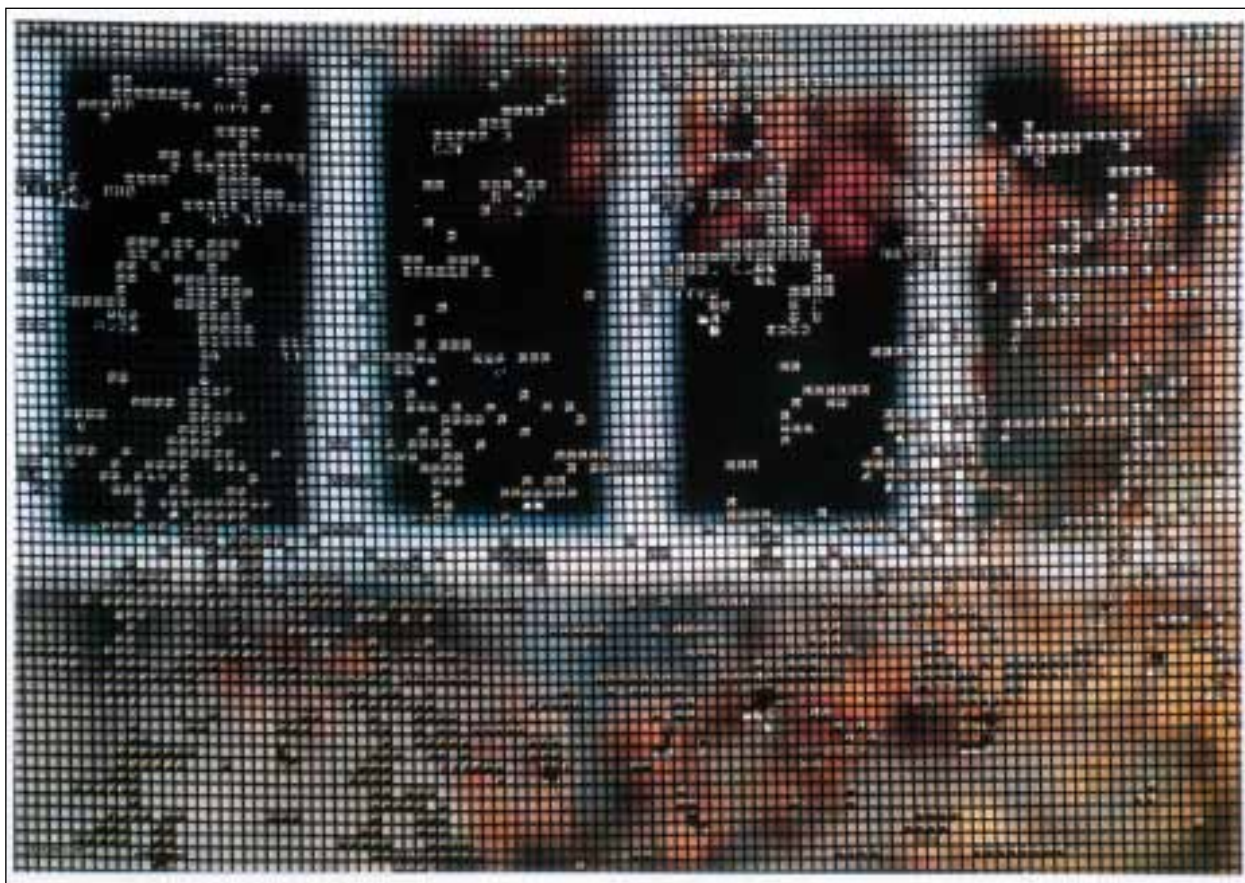
Plimbare
Nr. Cat. 59

Trepte
Nr. Cat. 57

Seceta
Nr. Cat. 60

Cod de ploaie
Nr. Cat. 58

Copacul beton
Nr. Cat. 54

Gură de canal I
Nr. Cat. 55

Cana(R) II
Nr. Cat. 56

Plutire
Nr. Cat. 61

LISTA LUCRĂRILOR

1. SINGUR - Desen cărbune pe hârtie, 57 x 57 cm (1989)
2. ROD - Linogravură pe hârtie, 26 x 83,5 cm (1983)
3. BALADĂ - Linogravură pe hârtie, 62 x 62cm (1988)
4. 3 CASE - Linogravură pe hârtie, 35 x 50cm (2013)
5. FÂNTÂNĂ - Ac rece pe hârtie, 53 x 36,5 cm (1990)
6. PODUL - Ac rece pe hârtie, 40 x 54 cm (1990)
7. PUȘCA VECHE - Ac rece pe hârtie, 50 x 36 cm (1990)
8. CASĂ - Ac rece pe hârtie, 49,5 x 36 cm (1991)
9. TEMPLU - Ac rece pe hârtie, 49,5 x 36 cm (1993)
10. RĂDĂCINĂ - Ac rece pe hârtie, 50 x 35 cm (1994)
11. CETATE - Ac rece pe hârtie, 49,5 x 35 cm (1994)
12. PĂDURE - Ac rece pe hârtie, 42 x 31 cm (1994)
13. STRIGĂT - Ac rece pe hârtie, 49 x 35,5 cm (1995)
14. EVA - Ac rece pe hârtie, 34 x 49,5 cm (1995)
15. STRUGURI ȘI PÂINE - Ac rece pe hârtie, 49 x 34 cm (2003)
16. DEAL Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 92 cm (1989)
17. CASA BĂTRÂNEASCĂ - Tehnică mixtă pe hârtie, 53 x 87 cm (1988)
18. RECONSTRUCȚIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 92 x 70 cm (1989)
19. EXCURSIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 78 x 51 cm (1989)
20. TOAMNĂ - Tehnică mixtă pe hârtie, 53 x 82 cm (1991)
21. CASE CU GRĂDINI - Tehnică mixtă pe hârtie, 51 x 60 cm (1997)
22. FALEZĂ - Tehnică mixtă pe hârtie, 61 x 96 cm (1997)
23. OMAGIU A.W. - Tehnică mixtă pe hârtie, 70 x 51 cm (1997)
24. ÎNTRE CER ȘI PĂMÂNT - Tehnică mixtă pe hârtie, 72 x 48 cm (1998)
25. COPILĂRIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 41 x 61,5 cm (2003)
26. LUNĂ PLINĂ - Tehnică mixtă pe vinil, 56 x 80 cm (2012)
27. PEISAJ - Tehnică mixtă pe vinil, 80 x 53 cm (2013)
28. YES – NO - Tehnică mixtă pe vinil, 53 x 76 cm (2013)
29. CINEVA - Tehnică mixtă pe hârtie, 80 x 55 cm (2013)
30. GARDUL III. - Tehnică mixtă pe hârtie, 52 x 75 cm (2013)
31. ZBURĂTORI - Tehnică mixtă pe vinil, 65 x 95 cm (2013)
32. LACUL - Tehnică mixtă pe hârtie, 93 x 58 cm (2013)

33. TIMPUL - Tehnică mixtă pe hârtie, 63 x 43 cm (2003)
34. INTARSIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 67 x 44 cm (2008)
35. TOAMNA II. - Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 43 cm (2010)
36. CREPUSCUL - Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 40 cm (2010)
37. CASA MEA - Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 41 cm (2012)
38. MOARA DE VÂNT - Tehnică mixtă pe hârtie, 63 x 41 cm (2012)
39. BRAZDE - Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 41 cm (2013)
40. LA VIE EN ROSE I. - Tehnică mixtă pe hârtie, 60 x 38 cm (2013)
41. SPĂRTURĂ - Tehnică mixtă pe hârtie, 61 x 41 cm (2013)
42. LEGĂTURI - Tehnică mixtă pe hârtie, 60 x 48 cm (2002)
43. LINIȘTE - Tehnică mixtă pe hârtie, 41 x 62cm (2002)
44. A FOST ODATĂ... - Tehnică mixtă pe hârtie, 63 x 42 cm (2003)
45. URME - Tehnică mixtă pe hârtie, 62 x 41 cm (2010)
46. ORAȘUL PĂRĂSIT - Tehnică mixtă pe hârtie, 45 x 61 cm (2010)
47. CĂLĂTORIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 42 x 61 cm (2011)
48. GRAVURĂ - Tehnică mixtă pe hârtie, 41,5 x 61,5 cm (2011)
49. PRIMADONA - Tehnică mixtă pe hârtie, 61,5 x 41,5 cm (2012)
50. ȘI UMBRELE DISPAR - Tehnică mixtă pe hârtie, 61 x 42 cm (2012)
51. PRIMA ȘI ULTIMA - Tehnică mixtă pe hârtie, 61,5 x 41,5 cm (2012)
52. INSULA - Tehnică mixtă pe hârtie, 42 x 61 cm (2012)
53. SECETA ȘI CIOCANUL - Tehnică mixtă pe hârtie, 61,5 x 42 cm (2013)
54. COPACUL BETON - Tehnică mixtă pe hârtie, 61 x 41,5 cm (2013)
55. GURĂ DE CANAL I. - Tehnică mixtă pe hârtie, 70 x 50 cm (2013)
56. CANA(R) II. - Tehnică mixtă pe hârtie, 43 x 61,5 cm (2013)
57. TREPTE - Tehnică mixtă pe hârtie, 41 x 61 cm (2013)
58. COD DE PLOAIE - Tehnică mixtă pe hârtie, 42 x 61,5 cm (2013)
59. PLIMBARE - Tehnică mixtă pe hârtie, 41,5 x 61 cm (2013)
60. SECETA - Tehnică mixtă pe hârtie, 61 x 42 cm (2013)
61. PLUTIRE - Tehnică mixtă pe hârtie, 48 x 68 cm (2001)

EDITURA MUZEULUI DE ARTĂ BRAȘOV | 2013

ISBN 978-606-93529-3-9